

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích

Filozofická fakulta

Ústav věd o umění a kultuře

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Autor práce a studijní obor: Richard Dražan – Dějiny umění a kulturní studia

Název práce: Post-Graffiti: Prolínání malířství a graffiti nejen v současné české malbě

Vedoucí práce: PhDr. Eva Bendová, PhD.

Slovní vyjádření, náměty a otázky k obhajobě:

Práce Richarda Dražana byla zadána Mgr. Filipem Šenkem, Ph.D. V roce 2022 přešlo vedení práce pod PhDr. Evu Bendovou, Ph.D. a klíčovým konzultantem se stala Mgr. Petra Lexová.

Richard Dražan se ve své diplomové práci věnoval českému post-graffiti. Nastínil historii tohoto fenoménu vycházejícího z americké graffiti scény osmdesátých let a zaměřil se na formativní osobnosti malířského sub-žánru. Dané problematice dosud nebyla v českém prostředí věnována hlubší badatelská pozornost. I z toho důvodu se Richard Dražan snažil vytyčit samotné hranice pojmu post-graffiti a zmapovat jeho projevy v českém prostředí. Na základě kategorizace jednotlivých malířských projevů poté autor navrhl novou terminologii, která se částečně opírá o zahraniční vědecké publikace a vytvořil tak nový nástroj k jeho dalšímu zkoumání a hodnocení.

Text práce je jasně strukturován do dílčích kapitol, které se postupně snaží vymezit samotný pojem post-graffiti, sledují jeho historii na pozadí americké graffiti scény osmdesátých let, představují zásadní osobnosti tohoto žánru a v následné části předkládají hlubší analýzu díla jednotlivých autorů světového, a především pak českého prostředí.

Klíčovou částí práce je kapitola *Přístupy výtvarníků ke graffiti jako k východisku v ateliérové praxi*, v rámci, které se Dražan snaží definovat hranice samotného sub-žánru post-graffiti a jeho oddělení z pouličního graffiti. V té to části rovněž ustanovuje českou terminologii, ve které se

částečně opírá o dostupnou cizojazyčnou literaturu (mj. Cadar Lawisohn, *Abstract Graffiti*), ale předně vychází ze samotné analýzy formálních přístupů jednotlivých autorů. Ta ho dovedla ke dvěma hlavním kategoriím: „*technologickém přístupu*“ založeném na formální experimentaci s technikou malby a implementaci složitějších technologických postupů a nástrojů (Jason Revok, Craig Costello). Vedle toho staví tzv. „*kombinovaný přístup*“, kombinující dovednosti autorů získané jejich předchozí graffiti praxí s individuálním malířským přístupem (Ricardo Passporte, SAEIO ad.). Autor v práci přiznává, že samotná terminologie se může jevit zevšeobecnující a je třeba ji podrobit další odborné diskuzi.

Na základě vytvořené kategorizace následně Dražan představuje českou post-graffity scénu. Soustředí se na období po roce 1989, nastiňuje příchod graffiti na začátku devadesátých let, které se do Československa dostává jako kulturní transfer ze západoevropského a amerického prostředí spojený se skateboardingovou a rapovou scénou. Samotný nástup post-graffiti můžeme podle Dražana sledovat až okolo roku 2010, kdy řada původních tvůrců graffiti vstupuje do výstavního prostředí nebo ve své volné malbě rozvíjí jeho formální přístupy. Dražan dále představuje dílo vybraných umělců jako je Jan Kaláb, Michal Škapa, ZEB ONE ad. a podrobně jej analyzuje a hodnotí i na pozadí mezinárodního kontextu.

Práce Richarda Dražana je založená na široké obeznámenosti s mezinárodní i domácí uměleckou graffiti a post-graffiti scénou, jejímuž výzkumu se věnoval již během studia umělecké školy ve Velké Británii. Ve své práci se potýkal s omezeným množstvím odborných publikací a vycházel především z cizojazyčné literatury. Svůj výzkum opíral i o estetické teorie, které se s ohledem na zcela aktuální umělecké projevy pohybující se mezi „vysokým“ a „popkulturním“ uměním nabízí. Studium literatury dále doplnil rozhovory s českými umělci, recenzemi a online videi, které k jejich práci vznikly. V českém prostředí se problematice graffiti a částečně i post-graffiti věnovala především Galerie Třačka (2006–2014), s jejímiž aktivitami je Richard Dražan dobře obeznámen, stejně jako s texty kurátora Radka Wohlmutha, který je v českém prostředí jedním z mála, kdo daný fenomén dlouhodobě reflektuje.

Předložená práce je především prvním uceleným zmapováním dané problematiky v českém prostředí a jeho odborného zhodnocení. I přes místy nejisté počínání Richarda Dražana při kategorizaci jednotlivých uměleckých přístupů je na práci třeba vyzdvihnout její pečlivý dlouhodobý výzkum a orientaci v daném tématu. Text, kterému bychom mohli vytknout občasné kostrbaté formulace, doplňuje smysluplná bohatá obrazová příloha. Richardovi Dražanovi se podařilo široce představit fenomén post-graffiti, přehledně jej zmapovat a dílo českých autorů zařadit do mezinárodního kontextu. Práci **doporučujeme k obhajobě**.

Navrhovaná klasifikace: výborně

.....

Podpis vedoucího práce

V Praze dne 20. 8. 2023

Stupeň klasifikace:	výborně	velmi dobře	dobře	nevyhoví
---------------------	---------	------------------------	------------------	---------------------